

UNESCO – ruční výroba skla

závěrečná zpráva za rok 2025

V průběhu roku muzeum systematicky naplňovalo závazky vyplývající ze zápisu ruční výroby skla na Reprezentativní seznam nemotného kulturního dědictví lidstva UNESCO prostřednictvím řady aktivit, které posílily povědomí o hodnotě tradiční ruční výroby skla, podpořily spolupráci mezi zapojenými subjekty v ČR i v zahraničí a vytvořily základ pro další systematickou propagaci zápisu v následujících letech.

Výstava CONNECTED BY HANDS AND HEARTS

Výstava byla připravena v roce 2024 v rámci stejnojmenného mezinárodního sklářského sympozia a představuje tvorbu 12 výtvarnic a výtvarníků z 6 zemí zapojených do společného zápisu. Kurátorem je PhDr. Petr Nový, Ph.D. V roce 2025 proběhla repríza v termínu 22. 1. – 28. 2. 2025 v RONA GALLERY v Lednických Rovních (Slovensko), dalším místem byla Real Fábrica de Cristales de La Granja (Španělsko), ve spolupráci s Nacional del Vidrio, a to termínu 30. 10. 2025 – 26. 4. 2026.

<https://www.msb-jablonec.cz/vystavy/vystava-connected-by-hands-and-hearts-na-slovensku>

<https://www.msb-jablonec.cz/vystavy/connected-by-hands-and-hearts-ve-spanelsku>

Výstava Magická hladina v Římě (29. 4. – 9. 5. 2025)

Ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Římě a Českým centrem Řím naše muzeum uspořádalo unikátní prezentaci současného českého broušeného skla. Umělecká díla byla vystavena v prostorách Sala del Cenacolo v Komplexu Vicolo Valdina.

<https://www.msb-jablonec.cz/vystavy/magicka-hladina-vystava-ceskeho-brouseneho-skla-v-rime>

Setkání pracovní skupiny UNESCO ve Finsku (2. – 4. 6. 2025)

Setkání, které se konalo v červnu ve finském městě Riihimäki, se zúčastnili ředitelka muzea a hlavní kurátor, předmětem jednání byly aktuální otázky a aktivity spojené se společným zápisem, diskutovaly se zejména otázky rozšíření národních nominací a přistoupení dalších zemí. Finská strana současně připravila 1. ročník Finnish Glass Bienale, za účasti sklářů z šesti zemí sdružených v zápisu. Naše muzeum na něj nominovalo Zdeňka Kunce z Radvance, který tvořil ve sklárně Iittala. Součástí týdenního odborného programu byly též exkurze do míst spojených s finskou výrobou skla a do muzeí se zajímavými kolekcemi.

Výstava GLASSIFICATION.HU a odborné exkurze maďarských sklářských umělců

V rámci představení jednoho z partnerů UNESCO proběhla od května do října v muzeu výstava „GLASSIFICATION.HU. Mistři skla z Maďarska“, představující 13 umělců. Dále jsme pro maďarské výtvarníky a teoretiky organizovali odborný program, během kterého navštívili sklárny, sklářská studia a muzea v Křišťálovém údolí, po významných sklářských objektech v Praze je provedl Milan Hlaveš.

Projekt významně přispěl k lepšímu poznání současného sklářského stavu v Maďarsku a navázání nových kontaktů v rámci sklářských komunit obou zemí, pro česká studia může mít navíc následný efekt v získání nových potenciálních zákazníků ze strany zúčastněných umělců.

<https://www.msb-jablonec.cz/vystavy/glassificationhu-mistri-skla-z-madarska>

Prezentace zápisu na vybraných akcích

Výrobu skleněných figurek nad kahanem předváděl sklář Pavel Hartl v rámci strážnického folklorního festivalu (28. 6. 2025) a následně na sklářském sympoziu v Domažlicích (4. 7. 2025). Rovněž tradiční Sklářská slavnost na Kristiánově (6. 9. 2025) byla doplněna o předvádění několika ručních sklářských technik a o sklářskou show výtvarníka Martina Janeckého u mobilní hutní pece.

Pro propagaci zápisu ruční výroby skla na seznam UNESCO na uvedených (a dalších vybraných) akcích byly inovovány informační panely putovní výstavy vytvořené v roce 2024. V závěru roku byly panely doplněny o nový zápis českého amatérského divadla.

(tý)DEN SKLÁŘŮ (13. – 19. 10. 2025)

Muzeum připravilo pilotní ročník projektu zaměřeného na společnou propagaci zápisu. U příležitosti Mezinárodního dne nehmotného kulturního dědictví (schválen v roce 2024 vždy na 17. října) vyzvalo v květnu sklářskou komunitu ke společné oslavě formou (tý)DNE SKLÁŘŮ. Projekt se ve dnech 18. – 19. 10. protnul s již zavedeným Víkendem Křišťálového údolí, do akce se tak zapojilo na 70 subjektů z celé ČR. Muzeum poskytovalo informační servis a propagaci projektu, s důrazem na sociální sítě. Dne 7. 10. jsme uspořádali k projektu tiskovou konferenci, byla zadána rádiová kampaň. Akci byla udělena záštita České komise UNESCO.

Vlastní program v muzeu sestával ze Sklářského svítání (13. 10.), volného vstupu do muzea a promítání filmů se sklářskou tematikou (17. 10.) a zvýhodněného vstupného a programu o víkendu 18. – 19. 10. Po realizaci proběhlo vyhodnocení pilotního projektu, předpokládáme jeho opakování i v dalších letech.

<https://www.msb-jablonec.cz/akce/tyden-sklaru>

Průběžná konzultační a metodická činnost

V průběhu roku poskytovali zaměstnanci muzea metodickou a konzultační podporu ve směru ke sklářské komunitě. Nejčastěji bylo poskytováno vysvětlení, jak užívat logo UNESCO a dále ohledně poskytování záštít (připomínkovali jsme několik žádostí a poskytovali naše podpůrné stanovisko). Dále jsme aktivně komunikovali s NÚLK a ORNK / MK, ve vztahu k oddělení UNESCO na MK jsme se zapojili do připomínkování společného dotazníku určeného sklářské komunitě „zapsaných zemí“, který se týká jejich názoru na další rozšiřování zápisu. Tuto činnost jsme vykonávali v rámci běžných pracovních povinností, bez nároku na další financování.

Financování:

Na realizaci úkolů a projektů v souvislosti se zápisem získalo muzeum dotaci MK z programu kulturní aktivity ve výši 400.000 Kč, z vlastních finančních prostředků MSB do projektu vložilo 1 023 Kč. **Celkové náklady na realizaci projektu dosáhly 401 023 Kč.**

M. Valečková, P. Nový, K. Mlejnková, M. Víšková 7. 1. 2026